

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

Enheten för funktionshinder och
äldre frågor
Ulrika Norwald
08-7854298

Dnr 275-09-502

1 (10)

Beslut

Datum
2009-06-01

Beteckning
7011-08-86106

Möbelgruppen AB
Svandammsvägen 15
126 34 Hägersten

Tillsyn enligt 26 § LSS av Möbelgruppen - daglig verksamhet enligt § 9.10 LSS

Beslut

Länstyrelsen riktar kritik för följande brister:

- Den sociala dokumentationen är undermålig och inte i enlighet med § 21 a LSS och SOSFS 2006:5. Dokumentationen är mycket begränsad; genomförandet av insatsen dokumenteras inte fortlöpande och är därför inte möjlig att följa och granska samt att förvaringen av dokumentationen brister.
- System saknas för att säkerställa verksamhetens kvalitet, inklusive plan för kompetensutveckling, i enlighet med § 6 LSS.
- Dokumenterade rutiner för Lex Sarah § 24 a LSS, enligt SOSFS 2008:11, saknas.

I övrigt uppfyller huvudmannen lagstiftningen och dess intentioner i de delar som tillsynen avser.

Huvudmannen ska senast 2009-08-10 skriftligen redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att komma till rätta med de påtalade bristerna.

Ärendet avslutas.

Bakgrund

Med anledning av de brister som Hägersten – Liljeholmen stadsdelsnämnds framförde i sin tillsynsrapport 2007-12-18 beslutade Länsstyrelsen att initiera en tillsyn av verksamheten. Brister som konstaterades i tillsynen var: avsaknad av kompetensutvecklingsplaner, brister i dokumentation och kvalitetssystem samt samverkansbrister.

Metod

Länsstyrelsen gjorde tillsammans med representant från Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning ett förbokat tillsynsbesök i verksamheten 2008-11-28. Syftet var att följa upp de brister som stadsdelsnämnden konstaterade i sin tillsyn 2007, tillsynsrapport 2007-12-18. Vid besöket intervjuades föreståndaren tillika

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	E-post/webbplats
Länsstyrelsen Enheten för funktionshinder och äldre frågor Box 22067 104 22 STOCKHOLM	Hantverkargatan 29	08-785 40 00 (vxl)	08-6527039 (exp) 08-785 40 01 (vxl)	www.ab.lst.se

Beslut

Datum
2009-06-01

Beteckning
7011-08-86106

huvudman tillsammans med en personal. Fokus vid tillsynen var verksamhetens rutiner för dokumentation, personalens kompetens och kompetensutveckling, samverkan, samt verksamhetens kvalitetsarbete.

Tillsynsresultatet har kommunicerats med huvudmannen som inkommit med synpunkter vilka har beaktats.

Tillsynsresultat

Verksamhetens innehåll

Möbelgruppen drivs av Möbelgruppen AB och har tillstånd enligt § 23 LSS att bedriva daglig verksamhet enligt § 9.10 LSS. Möbelgruppen har tillstånd för 8 platser. Verksamheten är idag fullbelagd med 8 arbetstagare på heltid.

Verksamhetens inriktning är möbelrenovering och försäljning. Arbetstagarna arbetar både med renoveringsuppdrag, butiksarbete samt att hämta möbler hos säljare och att lämna till försäljning. Verksamheten har ett samarbete om utbyte av tjänster med näraliggande företag. Huvudmannen påtalar vikten av att vara en del av samhället och att Möbelgruppen har en sådan status i Midsommarkransen.

Möbelgruppens dagliga verksamhet håller öppet mellan 9.00-15.30. Butikens öppettider är 12-18, föreståndaren och personalen arbetar i butiken även under tider då den dagliga verksamheten håller stängt. Varje dag inleds med samling och morgonfika och på fredagarna hålls en gemensam avstämning för veckan. På förmiddagarna fördelar sig arbetstagare och personal i verkstaden samt utför arbetsuppgifter/ärenden utanför lokalen. Huvudmannen uppger i kommunikeringen av tillsynsresultatet att; *"pga lokalens storlek är vi ytterst sällan samtliga personer sysselsatta samtidigt. Vi brukar dela upp så att ca hälften är ute på ärenden mm."* Efter lunch delas gruppen och några är också i affären och arbetar.

På sommaren förlägger verksamheten vissa dagar till Gladö där föreståndaren har ett sommarhus. Aktiviteter som lämpar sig för dagar på Gladö är renovering av utemöbler, grillning och bad. Där finns också ett av verksamhetens lager.

Verksamheten har som tradition att planera en årlig längre resa som tidigare exempelvis har gått till Finland, Prag och Åland. Senaste Ålandsresan beskriver huvudmannen som en konferensresa där de bl.a. följde upp hur arbetstagarna tycker att det har varit, dock finns inget nedtecknat från uppföljningen.

Lunch äts på restauranger i närområdet, var och en väljer själv; thai, husmanskost. En del går tillsammans och äter, andra går enskilt. Någon kan behöva stöd i samband med lunch men som regel sköter de lunchen på egen hand.

BeslutDatum
2009-06-01Beteckning
7011-08-86106**Målgrupp**

Deltagarna i verksamheten idag är alla män med en åldersspridning mellan 26-70 år. Verksamheten vänder sig till personer med utvecklingsstörning, autism och autismliknande tillstånd som omfattas av § 1 punkt 1 LSS, företrädesvis personer med lindrig en utvecklingsstörning. Verksamheten har också tillstånd att ta emot personer med betydande och bestående begåvningsnedsättning efter hjärnskada i vuxen ålder enligt § 1 punkt 2 LSS. Ett önskemål som huvudmannen har är att personerna ska kunna resa till och från verksamheten på egen hand vilket också kan ses som ett mått på hur väl de passar in i verksamheten. Bl. a. saknar lokalerna anpassning för rullstolsburna.

Omsättningen av deltagare i verksamheten är mycket låg och samtliga arbetstagare är väl inarbetade i verksamheten. Föreståndaren beskriver att om någon ny skulle börja i verksamheten måste hela gruppen ge acceptans för detta annars fungerar det inte praktiskt.

Placerande kommuner/stadsdelar: Huddinge kommun, Haninge kommun, två från Farsta stadsdelsförvaltning, två från Enskede-Årsta Vantör stadsdelsförvaltning, Hässelby stadsdelsförvaltning, Södermalms stadsdelsförvaltning.

Föreståndare

Carl-Gunnar Berggren förestår verksamheten tillika huvudman och har så gjort sedan verksamheten togs över i enskild regi. Möbelgruppen tillhörde tidigare Omsorgsverksamheten inom landstinget och hade sin tillhörighet till Gröndals dagliga verksamhet.

Föreståndaren är utbildad mentalskötare med lång erfarenhet från målgruppen och arbetet som arbetsledare.

Personal /bemanning

Berggren förestår verksamheten men arbetar också i verksamheten. Ytterligare en personal arbetar i verksamheten i en omfattning av 100 %. Hon har en estetisk utbildning på gymnasienivå och saknar utbildning med anknytning till verksamhetsområdet, har jobbat i verksamheten ca. 4 år.

I verksamheten finns också en person som är anställd på deltid genom lönebidrag för administrativa uppdrag ex. att utarbeta en hemsida; www.mobelgruppen.se

Vikarier med kännedom om verksamheten finns att ringa in vid ordinarie personals frånvaro, har dock inte inträffat på mycket länge.

Kompetensutveckling

Kompetensutvecklingsplaner saknas men eventuella behov av utbildningar planeras informellt. Föreståndaren och personal har talat om behovet av kompetensutveckling och avser att se över det ytterligare.

BeslutDatum
2009-06-01Beteckning
7011-08-86106

Föreståndaren har under hösten 2008 deltagit i en heldags föreläsning om Lex Sarah och kvalitetssystem som anordnades av Socialstyrelsen. Föreståndaren upplever att man som enskild verksamhet går miste om information om kompetensutveckling från exempelvis Länsstyrelsen och Socialstyrelsen. Under omsorgstiden, inom landstinget, gavs utbildningar med regelbundenhet enligt huvudmannen.

Den personal som arbetar i verksamheten med arbetstagarna saknar adekvat utbildning vilket huvudmannen är medveten om. Personalen saknar helt utbildning med anknytning till målgruppen och deras behov samt lagstiftningen inom området. Huvudmannen avser att skicka personalen på kurser. Föreståndaren har en mentalskötarutbildning men ingen högskoleutbildning. Vid besöket informerar Länsstyrelsen bla om en högskolekurs (7,5 högskolepoäng) i social förvaltningsrätt som till innehållet är till stöd i arbetet som föreståndare bl.a. beträffande den sociala dokumentationen och lagstiftningen på området.

I kommunikeringen av tillsynsresultatet meddelar huvudmannen att han som föreståndare avser att så snart som möjligt ta den högskolekurs som tidigare nämnts - Social förvaltningsrätt 7,5 hp.

System för kvalitet

I senaste tillsynsrapporten från kommunen påtalades att verksamheten saknar kvalitetssystem. Huvudmannen/föreståndaren uppger att han dock har förstått sitt ansvar för kvalitetsfrågor. Verksamheten är liten och föreståndaren och personalen har hela tiden muntliga dragningar och diskussioner om verksamheten i syfte att förbättra verksamheten. Verksamheten har idag inga skriftliga rutiner och ingen dokumentation från det kvalitetsarbete som gjorts.

Verksamheten uppger att de nu har påbörjat arbetet men kan vid tillfället för tillsynen inte påvisa någon dokumentation av kvalitetsarbetet. Från de utvärderingar som genomförts med brukarna, bl.a. i samband med en gemensam resa, saknas även dokumentation.

En målsättning som verksamheten har är att utveckla hemsidan.

Dokumentation

Vid tidigare tillsyn har det påtalats brister i dokumentationen avseende hur den var ordnad samt kontinuiteten i den.

Vid tillsynen finner Länsstyrelsen ingen tydlig journal för respektive person. I respektive pärm finns diverse noteringar dock ej i kronologisk ordning och således inte lätt att följa.

Av de genomförandeplaner som upprättats i verksamheten framgår inte datum för upprättande, vilka som deltog vid upprättandet och inte heller när de ska följas

BeslutDatum
2009-06-01Beteckning
7011-08-86106

upp. Enligt föreståndaren upprättas genomförandeplanerna tillsammans med arbetstagaren, god man deltar inte. Kopia på genomförandeplanen skickas inte till biståndshandläggaren med anledning av att de inte efterfrågar den. Vid uppföljning i verksamheten visar föreståndaren genomförandeplanen om biståndshandläggaren önskar ta del av den.

Biståndshandläggarna skickar som regel beställningar på insatsen dock med begränsad information.

Dokumentationen förvaras i ett jalusiskåp. Varje arbetstagare har en pärm med allt som rör denne, pärmarnas saknar struktur för innehållet. Verksamheten har ingen delegation på HSL insatser och således ingen HSL dokumentation.

Anmälningsskyldighet – Lex Sarah

I verksamheten finns ingen skriftlig rutin eller blankett för Lex Sarah anmälningar. Föreståndaren har deltagit i heldagsföreläsning om Lex Sarah och kvalitetssystem och känner till lagstiftningen och föreskriften. Enligt föreståndaren talar han och personalen om dessa frågor men efterfrågar en rutin och blankett för ändamålet.

Länstyrelsen informerar huvudmannen om att det är hans ansvar att ta fram en rutin och blankett samt att etablera rutinen hos personalen. Även om verksamheten är begränsad och personalgruppen liten är det av vikt att rutinen är klar även för vikarier och eventuella praktikanter som kommer in i verksamheten.

Samarbete, samverkan

Huvudmannen uppger att samarbetet med gode män och anhöriga fungerar bra. Även samarbetet med aktuella gruppbestäder är bra idag. Tidigare samarbetsproblem med en specifik gruppbestad har upphört då personen flyttat därifrån. Kontakten med ett några handläggare har inte varit komplikationsfri men föreståndaren upplever situationen bättre och att det varit flera parter som bidragit till problemen.

Länstyrelsen utredde under 2007 ett inkommet klagomål mot Möbelgruppen AB gällande bemötandefrågor gentemot tjänstemän i Stockholms stad. Ärendet avslutades med anledning av svårigheten att i efterskott utreda bemötandefrågor.

Verksamheten har inga rutiner för samverkan utan det sker utifrån behov i det enskilda ärendet. Föreståndaren påtalar att några handläggare gör årliga uppföljningar medan andra är dåliga på att komma till verksamheten och följa upp insatserna.

Lokaler

Verksamheten är uppdelad i två lokaler; en verkstad för renovering på Vattenledningsvägen 41 och en butik för försäljning av antik- och loppisprylar på

BeslutDatum
2009-06-01Beteckning
7011-08-86106

Svandammsvägen 15 i Midsommarkransen. Lokalerna ligger väl integrerade i samhället.

Verksamheten bytte lokaler under 2003, i tillståndsgivningen uppgavs att sex personer skulle arbeta i verkstaden på Vattenledningsvägen 41 och två personer i affären på Svandammsvägen 15. Verkstaden ligger i källarplaner med utgång på två håll, båda med trappor. Verkstadsdelen består av två rum samt att det i lokalen finns ett kombinerat kontor och fikarum med en mindre köksdel samt toalett. Vid tillsynen visades inte Länsstyrelsen den dusch som tillhör verksamheten. Duschen finns enligt de ursprungliga ansökningshandlingarna i näraliggande lokal och enligt uppgift från huvudmannen finns duschen i anknötning till ett av verksamhetens lager på Tegelbruksvägen 36.

Vid tillsynsbesöket var verkstadslokalen mycket välfylld med renoveringsobjekt. Butikslokalen har ett övre plan med två rum och ett nedre plan dit man tar sig med en trappa även denna lokal välfylld med saker till försäljning. Huvudmannen uppger att lokalerna fungerar för målgruppen och verksamhetens inriktning. Lokalerna är med anledning av trappor och trånga utrymmen inte tillgängliga för rullstolsburna personer.

Verksamheten uppger att brandförsvaret gjort en tillsyn av lokalerna under 2007 dock saknas protokoll. Huvudmannen uppger att Presto gör årlig brandsyn i verksamheten samt att Huvudmannen/föreståndaren själv arrangerar regelbundna brandövningar. Brandskyddsdokumentation (SBA) saknas.

Synpunkter från intervju med anhöriga/företrädare

Länsstyrelsen har intervjuat ett par gode män om deras erfarenheter av verksamheten. Båda gode männen har sedan flera år regelbundna kontakter med verksamheten och besöker verksamheten kontinuerligt. Båda uttrycker positiva erfarenheter om verksamheten, föreståndaren/huvudmannen visar att stort engagemang och har ett bra förhållningssätt samt satsar mycket på arbetstagarna. Föreståndaren visar respekt för alla och finner arbetsuppgifter som passar utifrån förmåga och intresse, verksamheten erbjuder en bra variation i arbetet. En av gode männen uttrycker att stämningen kan verka tuff och rå men väldigt hjärtlig samt att verksamheten står för tryggheten i sin huvudmans tillvaro.

Gode männen upplever att samverkan mellan dem och verksamheten är bra. Gode männen har inte deltagit vid upprättande av genomförandeplan för sina respektive huvudmän men upplever att de ändå har möjlighet att påverka.

De förbättringsområden som påtalas i intervjuerna med gode männen är lokalernas beskaffenhet; att det är i trångt i lokalerna och frågetecken kring luftkvaliteten samt avsaknaden av duschmöjligheten. Det har varit oklart för den gode mannen att det finns en dusch att tillgå i verksamheten.

Beslut

Datum
2009-06-01

Beteckning
7011-08-86106

Bedömning

Enligt "kvalitetsparagrafen", 6 § LSS, ska verksamhet enligt denna lag vara av god kvalitet och bedrivs i samarbete med andra berörda samhällsorgan och myndigheter. Verksamheten skall vara grundad på respekt för den enskildes självbestämmanderätt och integritet. Den enskilde skall i största möjliga utsträckning ges inflytande och medbestämmande över insatser som ges. Kvaliteten i verksamheten skall systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras.

För verksamheten enligt denna lag skall det finnas den personal som behövs för att ett gott stöd och en god service och omvårdnad skall kunna ges

Länsstyrelsen har i tillsynen framförallt fokuserat på de punkter som kritiserats vid Hägersten Liljeholmens tillsyn 2007. Länsstyrelsen ställer sig kritisk till att huvudmannen inte åtgärdat de brister som påtalats av Hägersten Liljeholmens stadsdelsnämnd. Även om huvudmannen påbörjat ett förbättringsarbete kvarstår flera åtgärds punkter.

Kompetensutveckling och kvalitetssystem

Verksamheten saknar fortfarande plan för kompetensutveckling och system för kvalitetssäkring som påtalats i tidigare tillsyn.

Länsstyrelsen konstaterar brister avseende uppföljning av kompetensutvecklingsbehov. Länsstyrelsen påtalade vid tillsynsbesöket att det är huvudmannens/föreståndarens ansvar att tillgodose sin egen och personalens behov av kompetensutveckling samt att hålla sig uppdaterad på förändringar i lagstiftning etc.

6 § LSS "Kvaliteten i verksamheten skall systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras".

För att leva upp till detta krav i 6 § LSS anser Länsstyrelsen att verksamheten bl a måste ta fram en plan för kompetensutveckling då verksamheten själv påtalar svårigheten att hålla sig uppdaterad. Utbildningsinsatser i verksamheten har varit mkt begränsade utifrån uttalade behov.

Huvudmannen brister även avseende system för kvalitetssäkring av verksamheten. Även om huvudmannen påtalar att ett kvalitetsarbete har påbörjats saknas dokumentation som möjliggör uppföljning av kvaliteten i verksamheten.

För stöd i det fortsatta kvalitetsarbetet hänvisar Länsstyrelsen till SOSFS 2006:11 samt socialstyrelsens handbok; "God kvalitet i socialtjänsten – om ledningssystem för kvalitet i verksamhet enligt SoL, LVU, LVM och LSS".

Beslut

Datum
2009-06-01

Beteckning
7011-08-86106

Dokumentation

Verksamheten har påbörjat arbetet med den sociala dokumentationen men dokumentationen uppfyller dock inte kraven i enligt § 21 a LSS samt SOSFS 2006:5, 4 och 6 kapitlet. Verksamheten brister i detta avseende och måste ytterligare utveckla den sociala dokumentationen samt ordna förvaringen på ett säkert sätt enligt 4 kap 5 § SOSFS 2006:5; ”handlingar som rör enskilda skall förvaras på ett sådant sätt att endast den person som har legitim anledning att ta del av handlingarna för att fullgöra sina arbetsuppgifter kan få tillgång till dem”.

Enligt föreskriftens 6 kap 2 § skall genomförandet av ett beslut om en insats dokumenteras fortlöpande.

Länsstyrelsen anser vidare att genomförandeplanerna ska undertecknas samt att det av planen bl.a. bör framgå

- om det ingår flera delar i insatsen och i så fall vilka,
- vilka mål som gäller för insatsen eller delar av den,
- när och hur insatsen eller delar av den skall genomföras,
- på vilket sätt den enskilde har utövat inflytande över planeringen,
- vilka personer som har deltagit i planeringen,
- när planen har fastställts, och
- när och hur planen skall följas upp.

Som stöd i det fortsatta arbetet med den sociala dokumentationen hänvisar Länsstyrelsen dels till SOSFS 2006:5 samt till Socialstyrelsens handbok; ”Handläggning och dokumentation inom socialtjänsten”.

Anmälan om missförhållanden enligt § 24 a

Enligt SOSFS 2008:11 6 kap 1 § ska det i en yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet fastställas rutiner för hur anmälningar av allvarliga missförhållanden ska hanteras. Rutinerna ska dokumenteras.

Av rutinerna bör det framgå

- vem som är ansvarig för verksamheten,
- hur en anmälan ska göras,
- vem som ska ta emot en anmälan när den som är ansvarig för verksamheten inte är i tjänst,
- vem som ska ansvara för att omedelbara åtgärder vidtas när en anmälan har tagits emot,
- vem som ska ansvara för att en anmälan utreds,
- hur en utredning ska genomföras och dokumenteras,
- vem som avslutar utredningen med ett ställningstagande, och
- hur huvudmannen för en yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet, t.ex. styrelsen för ett bolag eller en stiftelse, får information om anmälan och ställningstagandet samt vidtagna och planerade åtgärder.

Beslut

Datum
2009-06-01Beteckning
7011-08-86106

Av rutinerna bör det även framgå vem som ska ansvara för att ta ställning till i vilken omfattning och hur den enskilde som har utsatts för ett allvarligt missförhållande ska ges stöd och informeras om anmälan, utredningen och ställningstagandet samt vidtagna och planerade åtgärder.

Vidare bör det av rutinerna framgå vem som ska ansvara för att ta ställning till i vilken omfattning och hur de som fullgör uppgifter enligt LSS och berörs av en anmälan ska ges stöd och informeras om anmälan, utredningen och ställningstagandet samt vidtagna och planerade åtgärder.

Föreståndaren och intervjuad personal har kännedom om sin skyldighet att anmäla missförhållanden enligt § 24 a LSS. Dock saknas dokumenterad rutin och blankett för ändamålet. Huvudmannen är ansvarig för att utarbeta en rutin för hur anmälningsskyldigheten förmedlas till dem som berörs av den ex. nyanställda och praktikanter där det också framgår vem som utreder och hur en utredning går till etc. En blankett underlättar för dem som berörs av anmälningsskyldigheten att också anmäla missförhållanden.

Samverkan

I intervjuerna med två gode män framgår att verksamhetens samverkan med dem är välfungerande. Föreståndaren framhåller även att samarbetet med kommuner och stadsdelar förbättrats och att tidigare samverkanssvårigheter varit kopplat till specifika personer. Länsstyrelsen vill i detta sammanhang påtala vikten av att huvudmannen/ föreståndaren tar sin del av ansvaret för att bidra till en god samverkan med bl.a. kommuner och stadsdelar.

Lokalerna

Länsstyrelsen uppmanar huvudmannen att informera samtliga brukare i verksamheten om den dusch som verksamheten har tillgång till då detta framkommit som oklart i intervju med gode männen. Länsstyrelsen vill också uppmärksamma huvudmannen på dennes ansvar för brandskyddet och vikten av att brandskyddet kontrolleras med regelbundenhet. En redogörelse för verksamhetens systematiska brandskyddsarbete bör skickas till brandförsvaret i Stockholm. Vidare vill Länsstyrelsen påtala huvudmannens egenansvar för arbetsmiljön i lokalerna, exempelvis vikten av en bra ventilation, utifrån antalet personer som vistas i lokalerna och de aktiviteter som pågår där. Lokalerna inte är tillgängliga för personer med rullstol alt. andra gånghjälpmedel.

Eva Hersler
Enhetschef

Ulrika Norwald
Socialkonsulent

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

Beslut

Datum
2009-06-01

Beteckning
7011-08-86106

Kopia till:

Inger Nilsson, Hägersten Liljeholmens stadsdelsförvaltning
Hägersten Liljeholmens stadsdelsnämnd